

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-016-04/2014
P/14/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/027 - Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Krzysztof Szczepaniak, specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr 91900 z dnia 9.10.2014 (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Wałcz, ul. Plac Wolności 1, 78-600 Wałcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Burmistrz Miasta Wałcz - Bogusława Towalewska (od 27.11.2012 r.), Zdzisław Tuderek (od 3.12.2010 r. do 10.07.2012 r.), Maciej Zaręba (od 11.07.2012 r. do 29.07.2012 r.), Eugeniusz Wilczyński (od 30 lipca 2012 r. do 30.09.2012 r.), Tomasz Rzemyskowski (od 1.10.2012 r. do 27.11.2012 r.). (dowód: akta kontroli str. 3-12)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonywanie przez Gminę Miejską Wałcz (dalej „Miasto”) zadań oświatowych w latach 2011-2014.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Miasto zapewniło warunki lokalowe i organizacyjne oraz prawidłowo zaplanowało i wykorzystywało środki przeznaczone na realizację zadań oświatowych. Stworzono bezpieczne i higieniczne warunki nauczania w nadzorowanych szkołach (z wyjątkiem opisanych niżej), dbano o wyposażenie sal lekcyjnych. Ujawnione w toku oględzin nieprawidłowości dotyczące niesprawności urządzeń sanitarno-higienicznych oraz wyposażenia w apteczki pierwszej pomocy zostały usunięte w czasie niniejszej kontroli. Na bieżąco zabezpieczano środki na doskonalenie zawodowe kadry nauczycielskiej, pozyskiwano środki w ramach programów współfinansowanych przez Unię Europejską oraz realizowano zadania edukacyjne na rzecz mniejszości narodowych.

Prawidłowo nadzorowano działalność szkół funkcjonujących na terenie Miasta oraz w zakresie rozliczeń dotacji dla niepublicznych przedszkoli.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach² polegały na braku wyposażenia schodów w szkołach w balustrady z poręczami zabezpieczonymi

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa”.

przed ewentualnym zsuwaniem się po nich oraz na niesprawnym oświetleniu pomieszczeń do nauki w Zespole Szkół Miejskich Nr 1 w Wałczu (dalej „Zespół”). W dwóch szkołach objętych oględzinami nie spełniono wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych³ w zakresie niedostosowania liczby uczniów w grupie do liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

W budżecie Miasta na 2014 r. nie wyodrębniono środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w kwocie wymaganej przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁴.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie szkołom i placówkom oświatowym warunków do realizacji zadań statutowych

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2014/2015 w Mieście funkcjonowały:

- 3. szkoły podstawowe z 65 oddziałami i 1.517 uczniami,
- 4. gimnazja z 35 oddziałami i 762 uczniami,
- 5. przedszkoli z 24 oddziałami i 565 wychowankami

Ponadto Miasto dotowało trzy placówki oświatowe (niepubliczne przedszkola) z 10 oddziałami i 216 wychowankami.

W powyższych placówkach na jeden oddział przypadało średnio pomiędzy 22 a 24 uczniów (wychowanków).

(dowód: akta kontroli str. 13)

Uchwałą Nr II/s14/89/95 Rady Miejskiej w Wałczu z dnia 29 września 1995 r. utworzono Zakład Oświatowy (dalej „Zakład”) funkcjonujący od 28 grudnia 1999 r. jako jednostka budżetowa⁵. Przedmiotem działalności Zakładu⁶ było wykonywanie w imieniu Miasta Wałcz jego zadań, polegających na obsłudze i nadzorze w zakresie spraw finansowych, kadrowych, organizacyjnych, prawnych i technicznych miejskich placówek oświatowych⁷.

(dowód: akta kontroli str. 16-23)

1.1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie Miasta

Zagadnienia dotyczące tematyki oświatowej w badanym okresie występowały w Strategii rozwoju Miasta Wałcz do 2015 r.⁸ oraz w Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Miejskiej Wałcz na lata 2011 – 2020.

W Strategii rozwoju Miasta zdefiniowano cele operacyjne zmierzające do stałego podnoszenia warunków życia mieszkańców, tworzenia jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej Miasta Wałcza w tym m.in. poziomu i warunków nauczania w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Skuteczną realizację Strategii miało zapewnić m.in.,

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm. (rozporządzenie w sprawie planów)

⁴ Dz. U. z 2014r., poz.191 ze zm. (Karta Nauczyciela)

⁵ Uchwała nr II/sXVI/122/99 Rady Miejskiej w Wałczu z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany formy organizacyjno-prawnej działalności Zakładu Oświatowego w Wałczu.

⁶ Statut nadany uchwałą Nr II/s16/100/95 Rady Miejskiej w Wałczu z dnia 27 grudnia 1995 r. zmieniony uchwałą Nr IV/sXXXIX/312/06 Rady Miasta w Wałczu z dnia 27 czerwca 2006 r.

⁷ Szkół podstawowych, gimnazjów, zespołów szkół, przedszkoli i innych placówek oświaty w razie ich utworzenia przez Radę Miasta.

⁸ Załącznik do Uchwały nr III/sXXIII/170/00 Rady Miejskiej w Wałczu z dnia 11 lipca 2000 roku,

opracowanie programów realizacji poszczególnych zadań zapisanych w Strategii, w pierwszej kolejności priorytetowych. Programy te miały stanowić podstawę do koordynacji podmiotowej, przedmiotowej, przestrzennej i czasowej ich realizacji oraz zapewnienia niezbędnych źródeł ich finansowania (własnych i zewnętrznych).

(dowód: akta kontroli str. 24)

W sprawie realizacji zapisów Strategii, Burmistrz wyjaśniła, że „że stale podwyższamy i polepszamy warunki nauki. Dokonano w ostatnim czasie kompleksowego remontu Szkoły Podstawowej Nr 4. Przeprowadzono termomodernizację wszystkich szkół i przedszkoli, która polegała na wymianie stolarki okiennej, dachów, centralnego ogrzewania i docieplenia budynków. Dokonujemy zakupów nowoczesnych pomocy naukowych i wyposażenia pomieszczeń np. tablice multimedialne Wybudowano 3 boiska wielofunkcyjne. Nie opracowywano w tym zakresie programów, jedynie w kolejnych budżetach przyjmowano znaczne środki do realizacji zamierzeń inwestycyjnych i zakupowych.”

(dowód: akta kontroli str. 25-26)

Stosownie do obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁹, Burmistrz przedkładał Radzie Miasta, w terminie do dnia 31 października, pisemne informacje o realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach sprawdzianu szóstoklasisty i egzaminu gimnazjalisty¹⁰. Przedłożone informacje zawierały ponadto wykaz prowadzonych placówek wraz z liczbą dzieci i wychowanków, oddziałów liczebnością klas w poszczególnych szkołach i przedszkolach, stan i strukturę zatrudnienia liczbę godzin nauczania, nadgodzin i nauczania indywidualnego, informacje o dowożeniu uczniów, realizacji programu rządowego „Wyprawka szkolna”, stypendiach socjalnych o charakterze edukacyjnym, przygotowaniu zawodowym młodzieży, bezpieczeństwie i higienie pracy w placówkach oświatowych oraz informacje o realizacji wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 34-38)

Diagnoza potrzeb warunkujących pełną realizację zadań oświatowych według wyjaśnień złożonych przez Burmistrza dokonywana była na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli. Uzyskane dane podlegały ocenie zgodności zapisów w arkuszu z przepisami prawa oświatowego, orzeczeniami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej i innymi przepisami w procesie zatwierdzania dokumentu. Zakład dokonywał analiz realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci poprzez kontrolę zapisów uczniów do szkół z danymi z ewidencji ludności. Kontroli podlegała również realizacja obowiązku uczęszczania na zajęcia lekcyjne przez uczniów, także poprzez tytuły egzekucyjne egzekwujące ten obowiązek od rodziców.

Ocenę poziomu realizacji zadań oświatowych dokonywano poprzez analizę sprawozdań przekazywanych przez dyrektorów placówek oświatowych do Raportu o stanie oświaty sporządzanym raz do roku i analizowanym na posiedzeniach komisji i sesji Rady Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 125-127)

We wnioskach formułowanych w przedłożonych informacjach wskazywano na malejącą liczbę dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz na stabilną sytuację w tym zakresie w przedszkolach. Zwracano uwagę, że w związku z wejściem w życie rozporządzenia o pomocy psychologiczno-pedagogicznej zwiększała się liczba zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych i wyrównawczych co

⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

¹⁰ Dotyczy sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty.

wymagało dodatkowego zatrudniania psychologów. Zwiększająca się liczba orzeczeń o specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci wymagała dodatkowego zatrudniania nauczycieli specjalistów (logopedów, oligofrenopedagogów, psychologów). W informacji za rok szkolny 2013/2014 zawarto wnioski o racjonalizacji zatrudnienia na etatach nauczycielskich podczas urlopów zdrowotnych oraz łączenie i uzupełnianie etatów w różnych szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 34-38)

Miasto nie posiadało pisemnych wyników diagnozy potrzeb w zakresie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów. W powyżej sprawie Burmistrz wyjaśniła, że „ustawa o systemie oświaty nie upoważnia organu prowadzącego do diagnozy potrzeb w zakresie przedstawionym w pytaniu. Taką diagnozę prowadzi dyrektor szkoły i rada pedagogiczna placówki i w jej wyniku organizuje proces dydaktyczny, wychowawczy i opiekuńczy w szkole i przedszkolu. Wynikiem tej diagnozy jest Szkolny Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyczny, formułowane są cele dydaktyczne na dany rok szkolny. Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb w zakresie sformułowanym w pytaniu dokonywana jest przez kuratorium oświaty, które wydaje stosowne zalecenia, włącznie z programem naprawczym.”

(dowód: akta kontroli str. 125, 127)

Miasto nie prowadziło analizy potrzeb związanych z realizacją zadań oświatowych na rzecz mniejszości narodowych. Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza „Miasto Wałcz i powiat wałecki zamieszkuje mniejszość ukraińska, której potrzeby w zakresie nauczania języka ukraińskiego są zaspokajane za pośrednictwem Związku Ukraińców w Polsce, który corocznie zgłasza wniosek o organizację nauki języka. Nauka jest prowadzona w punkcie międzyszkolnym w Gimnazjum Nr 2 w liczbie 4 godzin tygodniowo.” Wymiar prowadzonych zajęć przewyższał minimum 3 godziny tygodniowo określone w § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie mniejszości narodowych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 125, 127-132)

W roku szkolnym 2011/12 w grupie wiekowej 3 do 5 lat wychowaniem przedszkolnym objętych było 541 dzieci (72,7% dzieci zamieszkałych w Mieście). W kolejnych latach wzrosła liczba wychowanków w wieku 3-5 lat i w roku szkolnym 2014/2015 ww. wychowaniem objętych było 624 dzieci (82,1%)¹². W tym samym okresie odsetek dzieci w wieku 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększył się z 90,3% do 95,6%¹³.

(dowód: akta kontroli str. 14, 27)

Spośród 134 dzieci¹⁴ urodzonych w 2008 r., 104 z nich rozpoczęło naukę w I klasie szkoły podstawowej. 18 dzieci urodzonych w I połowie 2008 r. nie podjęło nauki w szkole z powodu odroczenia obowiązku szkolnego na podstawie decyzji opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dzieci te kontynuowały edukację w przedszkolach. Prowadzone było z nimi nauczanie indywidualne, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne. 10 dzieci spośród urodzonych w II połowie 2008 r. podjęło naukę w szkole.

(dowód: akta kontroli str.33)

¹¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r., poz. 263)

¹² W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 było odpowiednio 536 i 585 dzieci, tj. 69,6% i 72,3% dzieci zameldowanych na terenie Gminy.

¹³ W roku szkolnym 2012/2013 było 217 dzieci (82,5%) i w 2013/2014 było 243 dzieci (96,8%)

¹⁴ Zameldowanych na terenie Gminy Wałcz

W okresie objętym kontrolą, zakwalifikowano w postępowaniu rekrutacyjnym do placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Miasto 86,5% (606 dzieci przyjęto na 700 wniosków) złożonych wniosków w roku szkolnym 2011/2012, 97,2% (601 dzieci na 618 wniosków) w roku szkolnym 2012/2013, 93,7% (597 dzieci na 637 wniosków) w roku szkolnym 2013/2014 oraz 93,3% (575 dzieci na 616 wniosków) w roku szkolnym 2014/2014.

(dowód: akta kontroli str. 28)

W sprawie działań podjętych w celu objęcia większego odsetka dzieci w wieku 3-5 lat wychowaniem przedszkolnym Burmistrz wyjaśniła, że „*Gmina Miejska Wałcz w celu zwiększenia liczby dzieci młodszych w przedszkolach, dla których jest organem prowadzącym wykorzystwała pomieszczenia sal gimnastycznych w przedszkolach do organizacji w nich dodatkowych grup przedszkolnych. W sumie uzyskano 4 dodatkowe sale dydaktyczne, w których utworzono 4 dodatkowe oddziały przedszkolne.*

W celu zwiększenia liczby miejsc dla małych dzieci w przedszkolach utworzono również w Szkole Podstawowej Nr 4 oddziały przedszkolne tzw. zerówki dla dzieci sześciolletnich, a obecnie tj. w roku szkolnym 2014/2015 dla dzieci 5 letnich.”

(dowód: akta kontroli str. 29-30)

W 2009 r. wymiar zatrudnienia nauczycieli w Mieście wynosił 302,4 etatu, w tym 216,8 (71,7%) nauczycieli dyplomowanych i mianowanych. W kolejnych latach procentowy udział ww. nauczycieli stopniowo wzrastał¹⁵. Na dzień 30.09.2014 r. wymiar zatrudnienia nauczycieli wyniósł 291,3 etatu, w tym 237,3 (81,4%) dyplomowanych i mianowanych.

(dowód: akta kontroli str. 15)

W budżecie Miasta na lata 2011 - 2014 wyodrębniano środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w kwotach odpowiednio 120.000 zł, 71.000 zł, 70.000 zł, 70.000 zł. Miasto nie dokonywało diagnozy potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Burmistrz wyjaśniła, że *analiza potrzeb w tym zakresie jest dokonywana w placówkach oświatowych, w różny sposób, najczęściej poprzez ankietowanie nauczycieli. Analizę ankiet dokonuje zespół wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli i przedstawia wnioski dyrektorowi szkoły i przedszkola. Dyrektor placówki tworzy plan doskonalenia nauczycieli w oparciu o wnioski WDN i potrzeby szkoły wynikające z potrzeb kadrowych i potrzebnych kwalifikacji w szkole. Taki plan dokształcania i doskonalenia obowiązuje w ciągu roku. Obowiązek przydziału środków na to zadanie został każdorazowo spełniony, a najlepszą znajomość potrzeb posiada dyrektor placówki. Spełnienie tego wymogu jest sprawdzane poprzez analizę wykonania budżetu i sprawozdania dyrektora składanego do sporządzenia Raportu o stanie oświaty, który jest omawiany na komisjach i sesji Rady Miasta”.*

(dowód: akta kontroli str. 138-139,143)

Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, szkoły prowadzone przez Miasto zapewniały uczniom możliwość korzystania z biblioteki szkolnej, świetlicy, pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem (w tym pracowni komputerowej) oraz zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych. Szkoły posiadały wyposażenie i z wyjątkami opisanymi w uwagach, spełniały warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego

¹⁵ W latach 2010-2013 zatrudnienie wynosiło odpowiednio: 300,1 etatu, 298,0 etatu, 298,6 etatu i 293,8 etatu, w tym nauczycieli mianowanych i dyplomowanych: 216,7 (72,2%), 219,9 (73,8%), 225,3 (75,5%) i 227,3 (77,3%).

w poszczególnych typach szkół¹⁶. Poddane oględzinom szkoły, z wyjątkami opisanymi w nieprawidłowościach zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia określone w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa. Wszyscy uczniowie w prowadzonych szkołach posiadali możliwość pozostawienia podręczników w pomieszczeniach szkolnych. Meble w klasach I-III spełniały warunki ergonomii. W szkołach poddanych oględzinom wyodrębnione były pracownie przedmiotowe. Zajęcia sportowe prowadzono w oparciu o znajdujące się przy szkołach hale sportowe i wielofunkcyjne boiska lekkoatletyczne. Ponadto przy Zespole Szkół Miejskich Nr 1 pełnowymiarowe boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem. W ramach rządowego programu Radosna Szkoła na terenie Zespołu Szkół Miejskich Nr 1 zorganizowano szkolny plac zabaw oraz salę gimnastyki korekcyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 144-218)

Diagnoza potrzeb w zakresie organizacji zajęć świetlicowych nie była prowadzona przez Miasto. Burmistrz wyjaśniła, że *„We wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych prowadzone są świetlice szkolne. Potrzebę utworzenia i liczbę grup świetlicowych zgłasza dyrektor szkoły w arkuszu organizacyjnym szkoły na podstawie imiennej listy zgłoszonych do świetlicy dzieci.”*

(dowód: akta kontroli str. 140)

W sprawie diagnozowania warunków lokalowych i wyposażenia sal lekcyjnych, a także zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych szkołach i przedszkolach Burmistrz wyjaśniła, że *„w trakcie narad z dyrektorami placówek prowadzonych w Zakładzie i z Burmistrzem omawiane są sprawy bezpieczeństwa. Stan wyposażenia szkół i przedszkoli i stan warunków bhp w placówkach jest przedstawiany w Raporcie o stanie oświaty radnym Rady Miasta i omawiany na komisjach i sesji. (...) Po przerwach wakacyjnych i feryjnych w placówkach jest prowadzona kontrola stanu bezpieczeństwa i higieny przez pracownika od tych spraw z Zakładu i szkolnego inspektora bhp w towarzystwie kierownika administracyjnego.”*

(dowód: akta kontroli str. 140)

Diagnoza potrzeb w zakresie pomocy materialnej uczniów nie była prowadzona przez Miasto. Burmistrz wyjaśniła, że *„problematyka z tego zakresu była omawiana na komisjach i sesji Rady Miasta w Raporcie o stanie oświaty. Diagnozę potrzeb w zakresie pomocy materialnej dokonują pedagodzy szkolni wraz z wychowawcami klas na podstawie indywidualnych rozmów i ankiet we wrześniu. Na tej podstawie zachęcają rodziców do wystąpienia o pomoc materialną lub finansową do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.”*

(dowód: akta kontroli str. 141)

Z ankiet skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjów nadzorowanych przez Miasto wynika, że w ciągu ostatnich pięciu lat dyrektorzy zgłaszali do organu prowadzącego zapotrzebowania w zakresie remontów/modernizacji/nowych inwestycji i część oczekiwań została zrealizowana. W salach wykładowych odczuwalne były niedobory tablic interaktywnych natomiast nauczyciele nie zawsze mieli możliwości korzystania z rzutników multimedialnych i tablic interaktywnych.

Co najmniej połowa dyrektorów wskazała, że:

- każdy oddział odbywał zajęcia w odpowiednich (wynikających z planu lekcji) pracowniach przedmiotowych,
- liczba książek w bibliotece szkolnej odpowiadała zapotrzebowaniu/rzeczywistym potrzebom uczniów,

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie podstawy programowej”.

- w ciągu ostatniego roku zostały częściowo uwzględnione zgłaszane potrzeby w zakresie wzbogacenia wyposażenia pracowni w pomoce dydaktyczne lub sprzęt.

Tylko w Zespole Szkół Nr 2 oraz w Gimnazjum Nr 2 każdy uczeń uczestniczący w zajęciach w szkolnej pracowni komputerowej posiadał indywidualne stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 225-239)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stwierdzono przypadki nie zapewnienia warunków działania szkół w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa. Oględziny wybranych szkół pod kątem spełniania tych wymogów wykazały, że:

- w Zespole pokój nauczycielski (23) oraz pokój nauczycieli wychowania fizycznego przy hali sportowej nie były wyposażone w apteczki pierwszej pomocy (wymóg § 20 cyt. rozporządzenia), schody na terenie Zespołu nie były wyposażone w balustrady z poręczami zabezpieczonymi przed ewentualnym zsuwaniem się po nich (wymóg § 16 ust. 1 cyt. rozporządzenia), w 23 na 27 (85%) pomieszczeń do nauki (sal lekcyjnych) stwierdzono niesprawne oświetlenie obejmujące od 8% do 54% zainstalowanych źródeł światła (wymóg §9 ust. 1 cyt. Rozporządzenia), nie wszystkie urządzenia sanitarno-higieniczne znajdowały się w stanie pełnej sprawności technicznej (wymóg § 8 ust. 2 cyt. rozporządzenia),

- w Gimnazjum Nr 2 im. Roberta Schumana w Wałczu (dalej „Gimnazjum”) schody nie były wyposażone w balustrady z poręczami zabezpieczonymi przed ewentualnym zsuwaniem się po nich (wymóg § 16 ust. 1 cyt. rozporządzenia), stwierdzono brak wywieszonych planu ewakuacyjnego szkoły, który zgodnie z wymogiem określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia, powinien być umieszczony w widocznym miejscu w sposób zapewniający łatwy dostęp do niego.

(dowód: akta kontroli str. 144-218)

Burmistrz wyjaśniła, że brakujące apteczki w pokoju nauczycielskim zostały uzupełnione, istniejące zabezpieczenia na balustradach zostały usunięte w związku z dużą wypadkowością, a Miasto przygotowuje się do montażu innego rodzaju zabezpieczeń. Istniejące oświetlenie pochodziło sprzed 20 lat. Z chwilą uzyskania środków finansowych zostanie dokonana wymiana. Urządzenia sanitarne zostały zainstalowane lub wymienione.

(dowód: akta kontroli str. 223-224)

2. W dwóch szkołach objętych oględzinami nie spełniono wymogów określonych w § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie planów, zgodnie z którym liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej. W Zespole zajęcia komputerowe w klasach IV - VI (8 oddziałów) oraz w klasach I i II Gimnazjum (9 oddziałów) odbywały się z podziałem na łącznie 34 grupy, z których w 24 liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wynosiła od 11 do 15 przewyższając ilość dostępnych stanowisk komputerowych, a w Gimnazjum podczas zajęć w pracowni komputerowej w sali 35, która posiada 12 stanowisk, zajęcia w klasach I i II odbywały się w dwóch podgrupach w każdym oddziale, z których liczebność 13 grup przekraczała ilość dostępnych stanowisk, tj. od 13 do 15 osób.

(dowód: akta kontroli str. 144-218)

W powyższej sprawie Burmistrz wyjaśniła, że brak możliwości zapewnienia odpowiedniej liczby stanowisk komputerowych w Zespole wynikał z braku środków finansowych. Dostosowując się do wymogów w Szkole podzielono zespoły klas IV –

VI na grupy a w Gimnazjum zaplanowano zakup 3 komputerów stacjonarnych i poszerzenie pracowni o 3 stanowiska

(dowód: akta kontroli str. 219-224)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Oględziny organizacji i warunków nauczania w zakresie zgodności z wymogami i zaleceniami określonymi w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej dotyczący wyposażenia sal lekcyjnych do realizacji podstawy programowej wykazały:

- w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego w Wałczu (dalej „Szkoła”), że sale lekcyjne dla klas I Nr 4, 5, 7, 9 i 10 składały się wyłącznie z części edukacyjnej i nie miały wydzielonej części rekreacyjnej¹⁷. W pracowni komputerowej nr 26 liczącej 14 stanowisk nie zapewniono każdemu dziecku dostępu do osobnego komputera¹⁸ przy liczebności oddziałów w klasach I-III od 18 do 28 uczniów bez podziału na grupy, tj. wbrew zaleceniu 11 cyt. rozporządzenia, aby podczas zajęć uczeń miał do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu.

- w Zespole sale lekcyjne do nauczania klas I-III o nr 1, 3, 4, 5 i 6 nie miały wydzielonej zalecanej części rekreacyjnej. Nie zapewniono każdemu dziecku dostępu do osobnego komputera¹⁹ podczas zajęć w pracowniach komputerowych (po 10 stanowisk) – zajęcia dla uczniów klas I - III odbywały się bez podziału na grupy i liczebność oddziałów I klasy wynosiła po 24 uczniów, II a i II b 16 i 11 uczniów, III a i III b 18 i 16 uczniów. Sala do nauczania muzyki (213) nie posiadała zalecanego wyposażenia w instrumenty perkusyjne, brak było biblioteki muzycznej oraz fonoteki.

- W Gimnazjum brakowało zalecanej pracowni do nauczania muzyki wyposażonej w odpowiednie pomoce dydaktyczne.

(dowód: akta kontroli str. 144-218)

1.2. Planowanie i finansowanie wydatków na realizację zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

Tryb pracy nad projektem budżetu określony został uchwałą nr VI/sXIII/73/11 Rady Miasta Wałcz z dnia 30.08.2011 r. Stosowne informacje przesyłano dyrektorom poszczególnych szkół za pośrednictwem Dyrektora Zakładu w terminie określonym art. 248 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁰. Projekty planów finansowych opracowywali dyrektorzy i zbiorczo przekazywane były przez Dyrektora Zakładu. Następnie ujmowano je w projekcie uchwały budżetowej. Burmistrz informował Dyrektora Zakładu o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków na dany rok budżetowy i na tej podstawie opracowywane były jednostkowe plany finansowe szkół i przedszkoli w szczególności dział, rozdział i paragraf z uwzględnieniem przekazanych wielkości. Powyższe plany zostały uwzględnione w układzie wykonawczym budżetu miasta Wałcz ustalonym stosownym zarządzeniem Burmistrza.

(dowód: akta kontroli str. 240-264)

Podstawowym źródłem finansowania zadań oświatowych była część oświatowa subwencji ogólnej z budżetu państwa. Dochody z tego tytułu w latach 2011-2013 i do końca sierpnia 2014 r. wyniosły odpowiednio: 13.639 tys. zł (97,1% wpływów ogółem z budżetu państwa); 14.213 tys. zł (98,1%); 14.116 tys. zł (95,5%) i 10.729 tys. zł (91,7%). Ustalone przez Ministerstwo Edukacji kwoty subwencji wpływały do budżetu Miasta w pełnej wysokości.

¹⁷ Zalecenie 3 określone w warunkach i sposobie realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych na I etapie edukacji

¹⁸ Zalecenie 11 określone w warunkach i sposobie realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych na I etapie edukacji

¹⁹ Zalecenie 11 jw.

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

W 2014 roku Miasto otrzymało z rezerwy części ogólnej subwencji oświatowej kwotę 55 tys. zł. Środki te były przeznaczone na dofinansowanie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne świetlic szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 265, 278-283)

Drugim źródłem finansowania były dotacje celowe z budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania własne, które w ww. latach wynosiły: 319 tys. zł (86,0% planu po zmianach); 280 tys. zł (74,9%); 667 tys. zł (89,1%) i 969 tys. zł (74,2%). Dotacje te przeznaczone były głównie na pomoc materialną dla uczniów, na wychowanie przedszkolne, zakup pomocy dydaktycznych na place zabaw w ramach programu rządowego „Radosna Szkoła”.

(dowód: akta kontroli str. 265, 268)

W Mieście w 3 szkołach²¹ Rady Rodziców dysponowały środkami finansowymi. W latach szkolnych 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014 wysokość tych środków wynosiła odpowiednio: 24,3 tys. zł, 16,7 tys. zł i 22,7 tys. zł. Na bieżące utrzymanie szkoły powyższe środki wykorzystywano tylko w Szkole Podstawowej Nr 4 odpowiednio w latach 7,8 tys. zł, 0,2 tys. zł i 3,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 32)

Dochody ogółem Miasta w latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. wyniosły odpowiednio: 68.671 tys. zł, 64.532 tys. zł, 66.145 tys. zł i 51.741 tys. zł. Udział dochodów części ogólnej subwencji oświatowej (13.639 tys. zł, 14.213 tys. zł, 14.116 tys. zł i 10.729 tys. zł) w dochodach ogółem wynosił zatem: 19,9%, 22,0%, 21,3% i 20,7%.

(dowód: akta kontroli str. 284)

Wielkość zaplanowanych środków na realizację zadań oświatowych w latach 2011-2012 rosła, a w latach 2013-2014 zmniejszyła się i wynosiła odpowiednio: 31.752 tys. zł, 30.452 tys. zł, 26.525 tys. zł i 27.411 tys. zł, a ich wykonanie: 31.030 tys. zł (97,7%), 30.130 tys. zł (98,9%), 25.295 tys. zł (95,4%) i 18.023 tys. zł za 8 miesięcy 2014 r. (65,8%). Największy udział w wydatkach oświatowych miały wydatki bieżące: 24.095 tys. zł (77,7%), 25.193 tys. zł (83,6%), 25.206 tys. zł (99,6%) i 17.985 tys. zł (99,8%) w tym głównie na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 19.030 tys. zł (78,5% wydatków bieżących), 20.507 tys. zł (80,6%), 20.110 tys. zł (79,3%) i 14.448 tys. zł (77,1%),
- dotacje dla przedszkoli: 781 tys. zł (3,2%), 1.038 tys. zł (4,1%), 1.227 tys. zł (4,9%) i 936 tys. zł (5,2%),
- dowożenie uczniów: 176 tys. zł (0,7%), 168 tys. zł (0,7%), 168 tys. zł (0,7%) i 108 tys. zł (0,6%),
- kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli: 70 tys. zł (0,3%), 50 tys. zł (0,2%), 49 tys. zł (0,2%) i 19 tys. zł (0,1%).

(dowód: akta kontroli str. 285)

Środki otrzymane w latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. w ramach części oświatowej subwencji ogólnej (odpowiednio: 13.639 tys. zł, 14.213 tys. zł, 14.116 tys. zł i 10.729 tys. zł) zostały wykorzystane w całości. Wydatki poniesione na zadania subwencionowane kształtowały się na podobnym poziomie (18.910 tys. zł, 19.794 tys. zł, 19.325 tys. zł i 13.768 tys. zł) i stanowiły 72,1%, 71,8%, 73,1% i 77,9% środków otrzymanych.

(dowód: akta kontroli str. 286)

Relacja wydatków na zadania oświatowe ogółem, wynoszących w latach 2011-2013 i do 30.08.2014 r. odpowiednio: 31.030 tys. zł, 30.130 tys. zł, 25.295 tys. zł i 18.023

²¹ Szkoła Podstawowa Nr 1 w Walczu, Szkoła Podstawowa Nr 4 w Walczu oraz Zespół Szkół Miejskich Nr 1 w Walczu

tys. zł) do wydatków ogółem Miasta (80.252 tys. zł, 71.953 tys. zł, 60.102 tys. zł i 45.483 tys. zł) wynosiła 38,7%, 41,9%, 42,1% i 39,6%. Relacja wydatków na zadania subwencionowane (18.910 tys. zł, 19.794 tys. zł, 19.325 tys. zł i 13.768 tys. zł), w odniesieniu do wydatków ogółem wynosiła: 23,6%, 27,5%, 32,2% i 30,3%.

(dowód: akta kontroli str. 287)

Wydatki majątkowe w działach: 801 (oświata i wychowanie) i 854 (edukacyjna opieka wychowawcza) wyniosły w latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. odpowiednio 6.935 tys. zł, 4.937 tys. zł, 89 tys. zł i 28 tys. zł, co stanowiło 31,1%, 39,1%, 15,7% i 1,6% wydatków majątkowych ogółem (22.331 tys. zł, 12.621 tys. zł, 566 tys. zł i 1.705 tys. zł) oraz 22,4%, 16,4%, 0,4% i 0,2% wydatków na oświatę ogółem (31.030 tys. zł, 30.130 tys. zł, 25.295 tys. zł i 18.023 tys. zł).

Wydatki majątkowe przeznaczono w 2011 r. na termomodernizację obiektów użyteczności publicznej²² (5.196 tys. zł), remont Szkoły Podstawowej Nr 4 (1.499 tys. zł) oraz szkolny plac zabaw Dolne Miasto (194 tys. zł), w 2012 r. na remont Szkoły Podstawowej Nr 4 (4.119 tys. zł) oraz zakończenie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej (818 tys. zł), w 2013 r. na remont Szkoły Podstawowej Nr 4 (89 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str.269-277, 288)

W okresie objętym kontrolą na realizację zadań oświatowych Miasto przeznaczyła - bez środków z UE i dotacji - środki²³ w kwotach: 16.936 tys. zł, 15.637 tys. zł, 10.512 tys. zł i 6.407 tys. zł. Kwoty te stanowiły różnice pomiędzy wydatkami na oświatę ogółem (30.575 tys. zł, 29.850 tys. zł, 24.628 tys. zł i 17.136 tys. zł), a otrzymanymi środkami z części oświatowej subwencji ogółem (13.639 tys. zł, 14.213 tys. zł, 14.116 tys. zł i 10.729 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 289)

Ze środków UE na zadania oświatowe Miasto pozyskało:

- w 2011 r. 422 tys. zł z tego na zadania bieżące 294 tys. zł (projekt „Otwarte strefy boisk i rekreacji” z dofinansowaniem ze środków Mechanizmu Finansowego EOG) oraz na zadania inwestycyjne 38 tys. zł na projekt „Otwarte strefy boisk i rekreacji” i 90 tys. zł na projekt „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu waleckiego”.
- w 2012 r. 692 tys. zł z tego na zadania bieżące 139 tys. zł na projekt „Otwarte strefy boisk i rekreacji” i 12 tys. zł na projekt „Uczenie się przez całe życie” Comenius oraz na zadania inwestycyjne 541 tys. zł tytułem refundacji z projektu „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie powiatu waleckiego”,
- w 2013 r. 666 tys. zł tytułem refundacji z projektu „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie powiatu waleckiego”,

(dowód: akta kontroli str. 265-267)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

²² 6 obiektów: Przedszkole nr 6 przy ul. Tysiąclecia 9, Przedszkole nr 9 przy ul. Wojska Polskiego 53, budynek główny Szkoły Podstawowej nr 4 przy ul. Tysiąclecia 19, budynek Zespołu Szkół Miejskich nr 1 na os. Dolne Miasto 14A, Przedszkole nr 5 przy ul. Chopina i ZSM nr 2 przy ul. Sądowej

²³ Otrzymywane środki z części oświatowej subwencji ogólnej, naliczane algorytmem przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, nie zabezpieczały potrzeb w zakresie wykonania zadań oświatowych ciążyących na Gminie.

2. Wykorzystanie środków budżetowych na realizację zadań oświatowych

2.1. Wydatki ponoszone przez Miasto na realizację wybranych zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą nie było zmian w liczbie szkół i placówek oświatowych. W latach szkolnych 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014 do 3. szkół podstawowych uczęszczało średnio 1486 uczniów, do 4. gimnazjów 819 uczniów, do 9. przedszkoli 801 dzieci, w tym do 6. przedszkoli Miasta Wałcz 588 dzieci. Przeciętny roczny koszt kształcenia jednego ucznia²⁴ w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2011/2012 – 2013/2014 wynosił 10,2 tys. zł, 9,9 tys. zł i 9,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 311, 312)

W okresie objętym kontrolą Miasto podejmowało działania dla zapewnienia wymaganych warunków lokalowych, wyposażenia sal lekcyjnych oraz bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych szkołach i przedszkolach.

Polegały one m.in. na modernizacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 4, termomodernizacji budynków szkół i przedszkoli, budowie boisk przy Szkole Podstawowej Nr 4 i Zespole Szkół Miejskich Nr 2 oraz zapewnieniu środków w planach finansowych szkół na naprawy sprzętu znajdującego się w szkołach, zakup materiałów do bieżących napraw, zakup ławek, krzeseł i tablic, zakup pomocy dydaktycznych i książek oraz sprzętu sportowego, remonty sal lekcyjnych.

W każdej szkole Państwowa Inspekcja Sanitarna, Państwowa Inspekcja Budowlana i Straż Pożarną przeprowadzały systematyczne przeglądy. W kontrolowanym okresie Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej wydał zalecenia pokontrolne dotyczące m.in. obowiązku okresowych kontroli instalacji przewodów kominowych, badań instalacji odgromowej, instalacji gazowej w Szkole Podstawowej Nr 4 w Wałczu, a w Publicznym Przedszkolu nr 5 w Wałczu uzupełnienie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, kontrolę oświetlenia awaryjnego, dostosowanie długości dojść ewakuacyjnych oraz praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji całego obiektu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu nakazał doprowadzenie do właściwego stanu technicznego i estetycznego ściany oraz sufit klatki schodowej w Publicznym Przedszkolu Nr 9 „Bajka. Wszystkie zalecenia wykonano w ustalonych terminach

(dowód: akta kontroli str. 323, 330-331)

W okresie objętym kontrolą, Burmistrz przedstawiał Radzie Miasta informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w poszczególnych latach szkolnych, zawierające między innymi analizy wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych w szkołach, dla których Miasto było organem prowadzącym.

Analizy te prezentowane były w kontekście wieloletnim, z wykorzystaniem skali staninowej (w odniesieniu do uczniów klas szóstych szkół podstawowych) i edukacyjnej wartości dodanej (uczniowie gimnazjów), w porównaniu z wynikami osiągniętymi na poziomie gminy, województwa i kraju. W badanym okresie najlepsze wyniki sprawdzianu na zakończenie szkoły podstawowej uczniowie uzyskali w 2011 r. 25,36, przy średniej krajowej 25,3 pkt.).

(dowód: akta kontroli str. 117)

Działania zmierzające do poprawy wyników dydaktycznych w szkołach nadzorowanych przez Miasto polegały na:

²⁴ Liczony w odniesieniu do wydatków bieżących.

- cyklicznych spotkaniach z osobami odpowiedzialnymi za oświatę w Mieście. Spotkania dotyczyły osiągnięć szkół, w tym analizy wyników sprawdzianów i egzaminów oraz osiągnięć w konkursach przedmiotowych,
- przyznawaniu uczniom stypendia za wybitne osiągnięcia w nauce, sporcie, twórczości artystycznej i działalności artystycznej w ramach Miejskiego Programu Stypendialnego,
- przyznawaniu w arkuszach organizacyjnych szkół dodatkowych godzin na naukę języka niemieckiego, matematyki, fizyki,
- finansowaniu w ramach zajęć pozalekcyjnych, ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka niemieckiego,
- unowocześnianiu bazy dydaktycznej szkół poprzez budowę oraz remonty sal gimnastycznych oraz budynków szkół, a także wyremontowaniu pomieszczenia przeznaczonego dla uczniów klas I,
- pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych z Funduszu Norweskiego²⁵ (294 tys. zł w 2011 r., 139 tys. zł w 2012 r.) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego²⁶ na realizację zajęć dodatkowych dla uczniów (sportowe – siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna, gry i zabawy ruchowe, zajęcia integracyjne, gimnastyka korekcyjna).

(dowód: akta kontroli str. 266-267,316-317, 332, 338-340)

Działania podjęte w szkołach prowadzonych przez Miasto w celu wyrównywania szans edukacyjnych dotyczyły m.in.:

- zatwierdzania w arkuszach organizacyjnych szkół dodatkowych godzin na realizację zajęć rewalidacji logopedycznej w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- przyznania dodatkowych godzin wychowania fizycznego dla klas sportowych,
- przydzielenia dodatkowych godzin z przeznaczeniem na indywidualny tok nauki dla ucznia zdolnego,
- przydziału dodatkowych godzin nauczania indywidualnego dla uczniów z orzeczeniami,
- finansowania zajęć pozalekcyjnych w celu wyrównywania szans edukacyjnych ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspierania finansowego imprez cyklicznych organizowanych w szkołach: Sympozjum Humanistyczne, Konkurs o Złote Pióro Burmistrza, Bieg Niepodległości,
- przydzielania dodatkowych godzin dla uczniów powracających z zagranicy,
- pozyskiwania środków zewnętrznych (unijnych) na realizację projektów mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój uzdolnień uczniów, w tym na zakup pomocy dydaktycznych oraz budowę obiektów sportowych.

Działania podjęte w przedszkolach prowadzonych przez Miasto w celu wyrównywania szans edukacyjnych dotyczyły m.in.:

- rozpoznawania indywidualnych możliwości rozwojowych dzieci,
- konsultacji dzieci przez logopedę, psychologa, pedagoga z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- przeprowadzania zajęć logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych,
- wczesnego wspomaganie rozwoju poprzez terapię zajęciową oraz zajęcia logopedyczne,

²⁵ Otwarte strefy boisk i rekreacji w mieście Wałcz – zajęcia prowadzono od września 2009 r. do kwietnia 2011 r. w Szkole Podstawowej Nr 4, Zespole Szkół Miejskich Nr 1 i 2

²⁶ Projekt finansowany ze środków EFS „Każdy może zostać mistrzem” w okresie od 17.10.2011 r. do 29.05.2013 r. o wartości 340.881 zł - zajęcia prowadzone od listopada 2011 r. do maja 2013 r. w szkołach podstawowych dla uczniów klas I - III

- realizację programu pracy z dzieckiem zdolnym,
 - rozpoznawania zainteresowań dzieci celu ich rozwoju oraz prezentowanie w trakcie zajęć, konkursów, turniejów, wystaw, organizowanie zajęć z rytmiki.
- (dowód: akta kontroli str. 332-333)

W okresie objętym kontrolą do szkół gminnych uczęszczali uczniowie z orzeczeniami i opiniami z publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych w poszczególnych latach: 731 w roku szkolnym 2011/2012, 799 w roku szkolnym 2012/2013 oraz 712 w roku szkolnym 2013/2014. Wszyscy uczniowie otrzymali pomoc w formie zajęć dodatkowych, w wymiarze tygodniowym wynoszącym: 511 godzin w roku szkolnym 2011/2012, 584 godziny w roku szkolnym 2012/2013 i 626 godzin w roku szkolnym 2013/2014. W ramach zajęć rewalidacyjnych prowadzono nauczanie indywidualne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz inne o charakterze terapeutycznym. Ogół uczniów objęto dodatkowymi zajęciami rozwijającymi zainteresowania (koła informatyczne, techniczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe, turystyczno-krajoznawcze oraz języki obce).

(dowód: akta kontroli str. 334-336)

W okresie objętym kontrolą wszystkie dzieci posiadające opinie i orzeczenia publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych były objęte nauczaniem indywidualnym (36 uczniów w roku szkolnym 2011/2012, 40 uczniów w roku szkolnym 2012/2013 oraz 36 uczniów w roku szkolnym 2013/2014).

(dowód: akta kontroli str. 334-336)

W latach 2011-2014 dyrektorzy Szkoły Podstawowej Nr 1, Nr 4, Zespołu Szkół Miejskich nr 1 oraz Publicznego Gimnazjum Nr 2 występowali o finansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych. Wszystkie wnioski w tym okresie zostały uwzględnione.

(dowód: akta kontroli str. 324)

W latach 2011-2013 w przedszkolach prowadzonych przez Miasto prowadzono zajęcia dodatkowe z języka angielskiego (162 i 197 dzieci) i rytmiki (365 i 372 dzieci) finansowane przez rodziców. W roku szkolnym 2013/2014 i 2014/2015 zajęcia z rytmiki (487 i 492 dzieci) finansowała Miasto, a zajęcia z angielskiego nie były prowadzone.

(dowód: akta kontroli str. 326)

Sekretarz Miasta Eugeniusz Wilczyński wyjaśnił, że „Waleckie szkoły miejskie (podległe Gminie Miejskiej) w celu poszerzenia i uatrakcyjnienia swojej oferty edukacyjnej organizowały różne formy zajęć pozalekcyjnych. Były to zarówno zajęcia poszerzające zakres wiedzy np. różne koła zainteresowań- przedmiotowe i pozapredmiotowe, zajęcia z uczniem zdolnym, wyrównawcze, plastyczne, teatralne, kluby turystyczne, modelarskie, strzeleckie jak i podnoszące sprawność fizyczną np. kluby i sekcje sportowe. Wszystkie te zajęcia finansowane były ze środków zapisanych w budżecie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.”

W latach 2011-2013 wydano na te cele łączną kwotę 929 tys. zł, tj. odpowiednio 326 tys. zł, 283 tys. zł, 320 tys. zł.

W przedstawionych latach w zajęciach uczestniczyło:

- w 2011 r. 930 dzieci i młodzieży,
- w 2012 r. 827 dzieci i młodzieży,
- w 2013 r. 995 dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 453-454)

W ankietach skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjów nadzorowanych przez Miasto, dyrektorzy odpowiedzieli, że:

- dla wszystkich chętnych zorganizowano opiekę świetlicową,

- liczba uczniów w grupie świetlicowej w SP Nr 4 oraz ZSM Nr 1 nie przekraczała 25 osób, a w ZSM Nr 2 występowały takie przypadki,
- czas pracy świetlicy uwzględniał potrzebę zapewnienia opieki uczniom, w okolicznościach wynikających z rozkładu dojazdów uczniów do szkół oraz potrzeb rodziców,
- w ciągu ostatniego roku szkolnego zgłaszali do organu prowadzącego zapotrzebowanie w zakresie wzbogacenia wyposażenia pracowni w pomoce dydaktyczne lub sprzęt - w 2 przypadkach wszystkie zostały zrealizowane, w 2 częściowo oraz w 1 przypadku nie zrealizowano (ZSM Nr 1),
- ofertę zajęć pozalekcyjnych w szkole z wyjątkiem SP Nr 4 formułowano na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb/oczekiwań uczniów,
- wszyscy uczniowie z opiniami i orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznych otrzymali zalecane w nich formy pomocy, w tym m.in. w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych, dydaktyczno-wyrównawczych (z wyjątkiem ZSM Nr 1),

Półowa dyrektorów uznała, że przez cały ostatni rok szkolny organizowano w szkołach inne niż zaplanowane zajęcia pozalekcyjne - (kółka zainteresowań) przeznaczone dla uczniów najzdolniejszych. W pozostałych szkołach zajęcia te organizowano przez część roku szkolnego lub wcale.

(dowód: akta kontroli str. 225-239)

Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli - wraz z pochodnymi - wzrosły z kwoty 13.840 tys. zł w 2009 r. do 16.102 tys. zł (16,3%) w 2013 r., a ich udział w bieżących wydatkach ogółem na oświatę wynosił średnio ok. 63,9,0%²⁷.

Wydatki na płace wszystkich pracowników zatrudnionych w oświacie (w tym nauczycieli) wzrosły z kwoty 21.810 tys. zł w 2009 r. do 25.206 tys. zł (15,6%) w 2013 r., a ich średni udział w wydatkach bieżących ogółem na oświatę wynosił ok. 79,6²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 341)

W Mieście zasady wynagrodzeń dla nauczycieli ujęte zostały w regulaminie uchwalonym przez Radę Miasta w dniu 21 kwietnia 2009 r.²⁹, w którym określono, m.in.:

- wysokość stawek dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz za warunki pracy,
- szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw,
- wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

W regulaminie nie nałożono warunku zachowania średniego wynagrodzenia nauczycieli przy przyznawaniu dodatków oraz innych składników wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych na terenie Miasta (art. 30 ust. 3 i 4 ustawy Karta Nauczyciela). W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie w tym zakresie, miały zastosowanie przepisy Karty Nauczyciela. Regulamin uzgodniony został z organizacjami związkowymi.

(dowód: akta kontroli str. 342-358)

Dodatki uzupełniające do wynagrodzeń dla nauczycieli (art. 30a Karty Nauczyciela) za lata 2011 – 2013 wypłacano każdorazowo nauczycielom mianowanym: 79,3 tys. zł za 2011 r., 128,6 tys. zł za 2012 r. oraz 101,2 tys. zł za 2013 r. i nauczycielom stażystom odpowiednio 18,9 tys. zł, 13,7 tys. zł i 1,6 tys. zł.

²⁷ W latach 2010-2012 było to: 14.579 tys. zł, 15.342 tys. zł i 16.560 tys. zł, tj. 62,9%, 63,7% i 65,7% wydatków bieżących.

²⁸ W latach 2010-2012 było to: 23.181 tys. zł, 24.095 tys. zł i 25.193 tys. zł, tj. 78,9%, 79,0% i 81,4% wydatków bieżących.

²⁹ Uchwałą nr V/sXXX/260/09 Rady Miasta Wałcz z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Wałcz.

(dowód: akta kontroli str. 359-363)

W celu zmniejszenia sytuacji nieosiągnięcia średniej wysokości wynagrodzeń Eugeniusz Wilczyński Sekretarz Miasta wyjaśnił, że „*problem ten dotyczy nauczycieli, którzy zatrudnieni są w wymiarze do 18 godzin tygodniowo. W związku z tym w przypadku wystąpienia potrzeby prowadzenia dodatkowych zajęć w ramach przedmiotów prowadzonych przez tych nauczycieli oni w pierwszej kolejności byli przewidziani do ich prowadzenia. Dotyczy to również tzw. godzin „dyrektorskich” i innych zajęć prowadzonych w ramach kół przedmiotowych do prowadzenia których również w pierwszej kolejności typowano nauczycieli, którzy mieli małą ilość nadgodzin.*”

(dowód: akta kontroli str. 364)

W budżecie Miasta na lata 2011-2013 wyodrębniono środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w kwotach odpowiednio 120.000 zł³⁰ w 2011 r. co stanowiło 0,91% kwoty 13.227.708,24 zł planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w 2011 r., 71.000 zł³¹ w 2012 r. (0,52% kwoty 13.694.965,89 zł), 70.000 zł³² w 2013 r. (0,50% kwoty 13.929.866,08 zł), a ich wykorzystanie: 69,9 tys. zł (58,2%), 49,9 tys. zł (70,3%) i 48,5 tys. zł (69,3%).

(dowód: akta kontroli str. 81, 100, 124, 135, 143)

Spośród ok. 300 nauczycieli studia podyplomowe w latach 2011-2014 ukończyło 27 (9%) w zakresie pedagogika korekcyjno-kompensacyjna, oligofrenopedagogika, filologia polska, filologia angielska, logopedia, edukacja wczesnoszkolna, matematyka, plastyka i muzyka, historia, filologia germańska, a pozostali ukończyli inne formy doskonalenia zawodowego (kursy, szkolenia, konferencje metodyczne, rady szkoleniowe).

Ukończone kierunki kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli były zgodne z potrzebami zgłaszanymi przez samych nauczycieli (po konsultacji z dyrektorem szkoły), a po ukończeniu studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych powierzano im prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z tymi kwalifikacjami.

(dowód: akta kontroli str. 63, 84, 108, 365-370)

W latach 2011-2013 wydatki Miasta na zadania w zakresie wychowania przedszkolnego, tj. na oddziały przedszkolne w szkołach i przedszkola niepubliczne, wynosiły odpowiednio: 4.363 tys. zł, 4.861 tys. zł i 5.149 tys. zł, z czego środki z subwencji wyniosły odpowiednio 61,4 tys. zł (1,4%), 92,2 tys. zł (1,9%) i 148,5 tys. zł (2,9%) oraz w 2013 r. środki dotacji celowej w kwocie 328, tys. zł (6,4%). Środki własne Miasta wyniosły odpowiednio 4.301 tys. zł, 4.769 tys. zł oraz 4.671 tys. zł. W 2014 r. (do 31.08) wydatki na zadania w zakresie wychowania przedszkolnego wyniosły 3.889 tys. zł, z czego 103,5 tys. zł (2,7%) stanowiły środki subwencji, 756,5 tys. zł (19,4%) pokryto z dotacji a 3.029 tys. zł z budżetu Miasta.

W latach 2011-2012 i do 31 sierpnia 2013 r., zgodnie z uchwałami Rady Miasta³³ pobierano opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu ponad podstawę programową. Od 1 września 2013 roku, zgodnie z art.14 ust 5a ustawy o systemie oświaty, opłata ta

³⁰ Kwota planowanych wydatków w rozdziale 80146 - Uchwała nr VI/VI/33/11 Rady Miasta Wałcz z 28 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Miejskiej Wałcz na rok 2011 (Dz. Urz. Woj. Zach. Pom. z 2011 Nr 40, poz. 710)

³¹ Kwota planowanych wydatków w rozdziale 80146 - Uchwała nr VI/sXVII/100/11 Rady Miasta Wałcz z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Miejskiej Wałcz na rok 2012 (Dz. Urz. Woj. Zach.Pom.2012.99)

³² Kwota planowanych wydatków w rozdziale 80146 – Uchwała nr VI/SXXXIII/166/12 Rady Miasta Wałcz z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Miejskiej Wałcz na rok 2013 (Dz. Urz. Woj. Zach.Pom.2013.303)

³³ Uchwała nr VI/79/11 Rady Miasta Wałcz z dnia 11 października 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia przekraczające bezpłatną podstawę programową przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Miejską Wałcz oraz uchwała nr VI/sXXII/133/12 Rady Miasta Wałcz z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia opłat za świadczenia przekraczające bezpłatną podstawę programową przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Miejską Wałcz

wynosiła 1 zł za godzinę zajęć. Uchwała Rady Miejskiej w tej sprawie została podjęta w dniu 19 listopada 2013 r.³⁴, tj. zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw³⁵.

Na kształcenie jednego wychowanka w przedszkolach prowadzonych przez Miasto wydatkowano średniorocznie (w latach szkolnych 2011/2012; 2012/2013 i 2013/2014) odpowiednio: 3.392 tys. zł, 3.603 tys. zł i 3.858 tys. zł. Przeciętny roczny koszt kształcenia jednego wychowanka (592, 582 i 590 dzieci) wynosił odpowiednio: 5,7 tys. zł; 6,2 tys. zł i 6,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 312, 371-376)

Stosownie do art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty Miasto realizowało obowiązek zapewnienia wszystkim uprawnionym uczniom bezpłatnego dowożenia do szkół poprzez zakup miesięcznych biletów komunikacji publicznej. W roku szkolnym 2014/2015 zorganizowano dowóz 3 dzieci niepełnosprawnych do ośrodka szkolno-wychowawczego w Niemieńsku oraz 1 ucznia niepełnosprawnego do Gimnazjum Nr 1 w Wałczu. Podpisana została umowa z prywatnym przewoźnikiem świadczącym usługi transportu taksówką. Rodzice 4 niepełnosprawnych dzieci organizują dowóz własnymi środkami transportu do ośrodków szkolno-wychowawczych poza terenem Miasta za co otrzymują zwrot kosztów podróży. Miasto nie organizuje dowożenia dzieci do przedszkoli miejskich. Opiekę nad dowożonymi uczniami zapewniali prywatni przewoźnicy świadczący usługi transportu taksówką oraz rodzice organizujący dla swoich dzieci dowóz własnymi środkami transportu do ośrodków szkolno-wychowawczych zgodnie z zawartymi umowami.

(dowód: akta kontroli str. 319-320)

W latach 2011-2013 i do 31.08.2014 r. Miasto udzieliło dotacji 4 niepublicznym przedszkolom³⁶ o łącznej liczbie oddziałów 8, 8, 10 i 10 i liczbie wychowanków odpowiednio 167, 209, 263, 215. Kwoty wydatkowane na ten cel wyniosły odpowiednio 781 tys. zł, 1.038 tys. zł, 1.227 tys. zł i 936 tys. zł (w latach szkolnych 2011/2012 – 2014/2015 odpowiednio: 789 tys. zł, 1.183 tys. zł, 1.181 tys. zł i 109 tys. zł (do 30 września). Kwoty dofinansowania w przeliczeniu na 1 wychowanka wynosiły w 2014 r. 4.919,5 zł, 5.387 zł w 2013 r., 5.331 zł w 2012 r. oraz 5.042 zł w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 377-378, 381-388, 450)

Wysokość wypłaconych dotacji była zgodna z:

- art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty³⁷ (za podstawę przyjęto 75% wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto),
- uchwałą Rady Miasta z dnia 22.09.2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego.

(dowód: akta kontroli str. 379-388)

Zadania edukacyjne na rzecz mniejszości narodowych (ukraińskiej) realizowane były w punkcie międzyszkolnym w Gimnazjum Nr 2 w liczbie 4 godzin tygodniowo (nauka języka ukraińskiego), tj. zgodnie z wymogiem określonym w § 8

³⁴ Uchwała nr VI/sXLII/242/13 Rady Miasta Wałcz z dnia 19 listopada w sprawie określenia wymiary godzin bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Miejską Wałcz oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym ten wymiar.

³⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 827 ze zm.

³⁶ Przedszkole „Czerwony Kapturek”, Przedszkole „Pluszakowa Radość”, Przedszkole „Elfik” i Przedszkole „Raj-Landia”

³⁷ Dotacje przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75 % ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę.

rozporządzenia w sprawie mniejszości narodowych. Liczba uczniów mniejszości ukraińskiej w latach 2011/2012 do 2014/2015 wynosiła odpowiednio 8, 10, 11 i 11 oraz stanowiła 2,2%, 3,2%, 3,9% i 3,7% uczniów Gimnazjum ogółem (370, 314, 279 i 300). W latach 2011-2013 Miasto nie otrzymywało środków z rezerwy części oświatowej na realizację zadań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym. W powyższych latach na realizację zadań w dziedzinie oświaty na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych Miasto wydatkowało ze środków własnych odpowiednio 26 tys. zł, 18 tys. zł, 24 tys. zł i 16 tys. zł oraz środków subwencji oświatowej odpowiednio 116 tys. zł, 58 tys. zł, 82 tys. zł oraz 84 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 127-128, 451-452)

2.2. Nadzór nad szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy

W okresie objętym kontrolą Skarbnik Miasta po zakończeniu roku budżetowego każdorazowo dokonywał rozliczenia dotacji udzielonych przedszkolom niepublicznym, w tym weryfikował liczbę wychowanków. Po ustaleniu różnic liczby dzieci zgłaszanych przez organy prowadzące przedszkola w stosunku do faktycznej liczby dzieci uprawnionych w rozliczeniach dotacji stwierdzono:

- dla przedszkola „Czerwony Kapturek” – niedopłatę 13,4 tys. zł w 2013 r., nadpłatę w kwocie 103 tys. zł w 2012 r. i niedopłatę 4,9 tys. zł za 2011 r.,
- dla przedszkola „Elfik” stwierdzono niedopłatę 58 tys. zł za 2013 r. i nadpłaty 3,3 tys. zł za 2012 r. oraz 1,8 tys. zł za 2011 r.,
- dla przedszkola „Pluszakowa Radość” stwierdzono nadpłaty 37,5 tys. zł za 2013 r. i 55,1 tys. zł za 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 389-449)

Kontrole liczby dzieci zgłoszonych i faktycznie uczęszczających oraz celowości wydatkowania dotacji udzielonej z budżetu Miasta placówkom niepublicznym prowadzone były przez inspektora ds. Kontroli Urzędu Miasta Wałcz. W wyniku kontroli przeprowadzonych w następujących przedszkolach:

- Niepubliczne Przedszkole „Pluszakowa Radość” - listopadzie 2013r. ,
- Przedszkole Niepubliczne „Elfik” – w listopadzie 2013 r.,
- Przedszkole Niepubliczne „Czerwony Kapturek” – w listopadzie 2013r. ,
- Przedszkole Niepubliczne „Czerwony Kapturek” – w lipcu 2014r.

sprecyzowano wnioski zmierzające do naprawienia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym zwrotu części dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

W przypadku kontroli Przedszkola Niepublicznego „Elfik” przeprowadzonej w październiku 2014 r., dokumentacja pokontrolna była w trakcie opracowywania.

(dowód: akta kontroli str. 461-462)

Nadzór nad działalnością placówek oświaty w zakresie spraw finansowych, w szczególności nadzór w zakresie prawidłowości dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi (wydatkowania przekazanych szkołom i przedszkolom środków finansowych)³⁸ w imieniu Miasta sprawował Zakład. Wg informacji udzielonej przez Dyrektora Zakładu nadzór polegał na stworzeniu systemu dokonywania przez szkoły zakupów, których wartość w ciągu roku przekracza kwotę 2000 euro, prowadzeniu w zakładzie rejestrów umów zawieranych przez jednostki oświatowe, wprowadzeniu obowiązku sporządzania rocznych planów zamówień, zatwierdzaniu dokumentów finansowych przez dyrektora Zakładu, bieżącym informowaniu dyrektorów jednostek oświatowych o realizacji planów finansowych poprzez sporządzanie i przekazywanie do jednostek sprawozdań budżetowych oraz finansowych, wprowadzeniu obowiązku uzgadniania ksiąg inwentarzowych

³⁸ Stosownie do art. 34a ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o systemie oświaty.

prowadzonych dla składników majątkowych z ewidencją księgową, dostarczaniu dyrektorom jednostek oświatowych informacji na temat stanu należności w celu ich egzekwowania, nadzorze nad przestrzeganiem terminów przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych, dokonywaniu bieżącej analizy wykonania planów finansowych jednostek oświatowych, dokonywaniu wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych z planem finansowym przez głównego księgowego, omawianiu na naradach bieżących problemów związanych z prowadzeniem gospodarki finansowej i obiegiem dokumentów.

Według Dyrektora Zakładu efektem wyżej wymienionych działań była poprawa efektywności w dokonywaniu wydatków publicznych, dokonywanie wydatków publicznych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa, terminowe regulowanie zobowiązań, zmniejszenie się należności jednostek oświatowych oraz kontrola składników majątkowych jednostek.

(dowód: akta kontroli str. 464-465)

Sprawowanie przez Miasto nadzoru wynikającego z art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów) polegało na przeprowadzaniu corocznych komisyjnych kontroli. Kontrole te nie wykazały istotnych nieprawidłowości zagrażających bezpieczeństwu i higienie pracy w nadzorowanych placówkach.

(dowód: akta kontroli str. 328)

Weryfikacja oraz poprawność danych zawartych w SIO³⁹ realizowana była przez Zakład. W wyniku tych działań 2011 r. potwierdzenie prawdziwości danych w SIO w 2011 r. dokonano w 4 placówkach⁴⁰, w 2012 r. skorygowano dane w 2 placówkach⁴¹ oraz w 2013 r. zweryfikowano dane w 3 placówkach⁴². Niepubliczne przedszkola „Czerwony Kapturek” oraz „Pluszakowa Radość: dokonywały korekt danych w plikach SIO za 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 329, 466)

Miasto nie opracowało systemu rozliczenia czasu pracy nauczycieli⁴³. Dyrektor Zakładu poinformował, że czas pracy nauczycieli rozliczano na podstawie wpisów w dziennikach lekcyjnych i dziennikach zajęć tematycznych. Czasu pracy pracowników niepedagogicznych rozliczano na podstawie listy obecności. Czynności tych dokonywał dyrektor placówki.

(dowód: akta kontroli str. 329)

W latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w Mieście zatrudnionych było łącznie (w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy) 326, 334, 325 i 320 nauczycieli, w tym mianowanych 116 (35,6%), 116 (34,7%) , 113 (34,8%) i 111 (34,7%). Na czas określony zatrudniono odpowiednio 46, 45, 39 i 39 nauczycieli mianowanych.

Nie kontrolowano dyrektorów szkół w zakresie zasadności zatrudnienia nauczycieli w trybie art. 10 ust. 7 Karty Nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 15, 463-464)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

³⁹ System Informacji Oświatowej

⁴⁰ w Szkole Podstawowej Nr 1 i Nr 4, Publicznym Gimnazjum Nr 1 i Nr 2

⁴¹ Publiczne Przedszkole Nr 8 oraz Zespół Szkół Miejskich Nr 1

⁴² Szkoła Podstawowa Nr 1, Publiczne Gimnazjum Nr 2, Niepubliczne Przedszkole „Elfik”

⁴³ Czas pracy nauczycieli szczegółowo opisuje art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

1. W budżecie Miasta na 2014 rok wyodrębniono środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli 70.000 zł⁴⁴ co stanowiło 0,48% kwoty 14.465.015,00 zł planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w 2014 r. Zgodnie z wymogiem określonym w 70a ust. 1 Karty Nauczyciela, W budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego - w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli

(dowód: akta kontroli str. 81, 100, 124, 135, 143)

W powyższej sprawie Mieczysław Chiliński Skarbnik Miasta, wyjaśnił, że „(...) podstawę planu stanowiło wykorzystanie na ten cel środków w latach poprzednich. W roku 2011 na planowane wydatki 120.000 zł - wykorzystano 70.000 zł, w 2012r. na planowane 71.000 zł - wykorzystano 46.000 zł, oraz odpowiednio w 2013r. 70.000 zł i 50.000 zł. W roku bieżącym przyjęto w planie budżetu kwotę 70.000 zł a na dzień 31 października wykorzystano 26.000 zł. Pragnę zaznaczyć, że w corocznych budżetach miasta na koniec każdego roku budżetowego pozostawała niewykorzystana rezerwa ogólna, która zabezpieczała ewentualny wzrost potrzeb wydatkowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Brak pokrycia od szeregu lat potrzeb oświatowych szkół w tym na obligatoryjne podwyżki wynagrodzeń otrzymywaną subwencją oświatową wymagał ich dofinansowywania środkami własnymi pochodzącymi zarówno z dochodów własnych jak i kredytów bankowych. W latach 2011 - 2013 dofinansowanie to wynosiło od 4,6 mln zł do 5,6 mln zł.”

(dowód: akta kontroli str. 136-137)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁵, wnosi o:

1. Wyodrębnianie w budżecie Miasta środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego – w kwotach wymaganych obowiązującymi przepisami.
2. Wyposażenie schodów na terenie Zespołu w balustrady z poręczami zabezpieczonymi przed ewentualnym zsuwaniem się po nich oraz zapewnienie właściwego oświetlenia pomieszczeń do nauki (sal lekcyjnych).
3. Zapewnienie możliwości prowadzenia zajęć komputerowych we wszystkich klasach, w grupach o liczbie uczniów nie przekraczającej liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej.

⁴⁴ Kwota planowanych wydatków w rozdziale 80146 – Uchwała nr VI/XXLV/252/14 Rady Miasta Walcz z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Miejskiej Walcz na rok 2014 (Dz. Urz. Woj. Zach.Pom.2014.570)

⁴⁵ Dz.U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 30 stycznia 2015 r.

Kontroler
Krzysztof Szczepaniak
Specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor
Jarosław Staniszewski

.....
podpis

.....
podpis